

Sairaanhoitajien tulevaisuuden näkymät ja sen huomiointi koulutuksessa – kansainvälisessä ICN -kongressissa opittua

19.6.2025

Osallistuimme International Council of Nurses (ICN) -kongressiin 9.6 – 13.6.2025 Messukeskuksessa, Helsingissä. ICN järjestää kongressin joka toinen vuosi, ja edellinen vastaava kongressi Suomessa järjestettiin Helsingissä 100 vuotta sitten. Kongressi järjestetään vuorotellen eri puolilla maailmaa ja se kokoaa suuren määrän sairaanhoitajia, kätilöitä, opiskelijoita, hoitotyön johtajia ja -opettajia. Helsingissä järjestetty kongressi on järjestykseltään 30. Kongressiin osallistui noin 7 000 sairaanhoitajaa 140:stä eri maasta. (ICN congress, Suomen Sairaanhoitajat, i.a.) ICN toimii hoitotyön globaalina edustajana ja ohjaa hoitotyön ammattilaisia edistämään terveyttä kaikkialla maailmassa.

Sairaanhoitajissa on voimaa (kuva: Johanna Soini, 2025).

Hoitotyön maailmankongressi ICN 2025 Helsingissä

Tämän vuoden ICN -kongressin teemana oli “Nursing Power to Change the World.” Kongressi tarjosi sairaanhoitajille mahdollisuuksia verkostoitua ja jakaa tietämystään sekä johtajuuttaan eri erikoisalojen, kulttuurien ja maiden välillä. On tärkeää, että sairaanhoitajat voivat oppia asiantuntijoilta ja näin laajentaa osaamistaan sekä löytää uusia näkökulmia, joiden avulla he voivat lisätä ammatillista osaamistaan ja johtajuustaitojaan. (ICN congress, i.a.) Niin avajaisissa kuin neljän kongressipäivän aikana monet vaikutusvaltaiset henkilöt toivat tervehdyksensä paikan päällä tai videovälitteisesti. Tervehdyksensä tekstein tai videolla toivat muun muassa Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen, paavi Leo XIV ja Suomen presidentti Alexander Stubb. Puheenvuoroja piti kansainvälisen sairaanhoitajaliiton presidentti Pam Cipriano, lisäksi saimme kuulla puheenvuorot Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juusolta, sivistysvaliokokunnan puheenjohtaja Paula Risikolta, STM:n osastopäällikkö Päivi Sillanaukeelta ja Suomen Sairaanhoitajien puheenjohtaja Heljä Lundgrén-Laineelta.

Sairaanhoitajien pohjoismaiset vaikuttajat koolla (kuva: Johanna Soini, 2025).

Osallistuminen kongressiin antoi meille uusia näkökulmia työhömme hoitotyön opettajina. Kongressissa esiin nostettiin tällä hetkellä keskeisiä teemoja, joita on tärkeä tuoda osaksi niin sairaanhoitajakoulutusta kuin työelämän kehittämistä. Lisäksi osallistuminen kongressiin mahdollisti meille niin väitöskirjatyön kuin EU-rahoitteisen TECH2MATCH -hankkeen esittelyn e-posterien muodossa. Tässä artikkelissa nostamme esiin kongressissa keskeisimpinä teemoina tulleet aiheet, jotka puhuttelevat tällä hetkellä sairaanhoitajan työtä ja sen koulutusta. Haasteet ovat yhteisiä ympäri maailmaa, ja näihin haasteisiin jokaisessa maassa toivotaan omalta osaltaan vaikuttavan.

Sairaanhoitajuus tulevaisuudessa ja siinä vaadittavan ydinosaamisen huomiointi sairaanhoitajakoulutuksessa

WHO:n mukaan kansainvälisenä haasteena terveydenhuollossa on nopeasti muuttuvat globaalit tekijät, jotka vaikuttavat terveyteen ja hyvinvointiin. (State of the world´s nursing, 2025.) Nämä ilmiöt tulee ottaa huomioon myös koulutuksessa, jotta sairaanhoitajilla ja kätilöillä olisi valmiudet vastata näihin muutoksiin. Geopoliittinen epävakaus, sodat, konfliktit ja ilmastonmuutos vaikuttavat yhä useammissa maissa. Taloudellinen epävarmuus vaikuttaa merkittävästi terveyspalveluihin, huolta aiheuttaa äitiys-, vastasyntyneisyys- ja

lapsikuolleisuus sekä sairauksien, mielenterveysongelmien, tartuntatautien ja pandemioiden uhka. WHO on vuonna 2025 nostanut keskeisiksi kehittämiskohteiksi terveydenhuollossa: työpaikat ja työllisyyden, koulutuksen, palveluiden tarjoamisen ja johtajuuden kehittämisen. (State of the world´s nursing, 2025.) Terveydenhuollossa tulee lisätä terveydenhuollon työntekijöiden saatavuutta luomalla työpaikkoja riittävästi, rekrytoimalla heitä tehokkaasti ja pitämällä heistä hyvää huolta. On myös hallinnoitava eettisesti kansainvälistä liikkuvuutta ja muuttoliikettä. On taattava, että kätilön ja sairaanhoitajan tutkinnon suorittaneet vastaavat terveydenhuoltojärjestelmän kysyntää, ja heillä on tarvittava tieto, osaaminen ja asenne pystyäkseen vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Ammattilaisten tulee voida tarjota palveluita koko koulutustaan vastaavassa laajuudessa ja turvallisissa työtä tukevissa ympäristöissä. Johtotehtäviin on lisättävä näiden ammattilaisten osuutta. Edellä mainittujen asioiden lisäksi kongressiesityksissä tuli esille, että keskeisiä kehitettäviä hoitotyön ydinalueita ovat yhä edelleen asiakaslähtöinen hoitotyö, potilasturvallisuus, moniammatillinen yhteistyö ja näyttöön perustuva hoitotyö sekä tiedonhallintataidot. Lisäksi hoitotyön laadun hallintaan tulee panostaa. Tulevaisuudessa hoitotyön taitojen lisäksi tarvitaan yhä enemmän kriittistä ajattelua ja päätöksentekotaitoja, joita tulisi harjoitella jo koulutusvaiheessa. Tulevat ammattilaiset tarvitsevat harjoittelua päätöstenteossa, sillä kokonaisvaltainen potilaan hoitotyö edellyttää laaja-alaista tietojen yhdistämistä ja tiedonkäsittelytaitoa. Jokaiselta sairaanhoitajalta vaaditaan myös myötätuntoista kohtaamista vastaamaan asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin, mutta myös myötätuntoa omaa itseä kohtaan. Sairaanhoitajien tulee myös huolehtia omasta jaksamisestaan ja keinoista auttaa myös itseään vaikeiden tilanteiden äärellä.

Tärkeiden asioiden äärellä (kuva: Johanna Soini, 2025).

Tulevaisuudessa keskeisimpinä koulutukseen vaikuttavina tekijöinä kongressissa nousi esille tiedon tarve erilaisista sairauksista, kuten esimerkiksi infektiot ja pandemian mahdollisuus sekä erilaiset pitkäaikaissairaudet. Lisäksi kansainvälisesti keskeisiä aiheita ovat aliravitsemuksen ehkäisy ja hoito sekä väestön lisääntymisterveydestä huolehtiminen. Ongelmina nähtiin myös monet kansanterveydellisen ongelmat, kuten esimerkiksi liikalihavuus ja tupakointi, sillä näiden on todettu lisäävän merkittävästi väestön sairastuvuutta. Sairauksien ennaltaehkäisy ja terveellisistä elintavoista ohjaaminen korostuu. Esille nostettiin myös se, että yksikään maa ei voi unohtaa ilmastonmuutoksen aiheuttamia terveysvaikutuksia. Omat haasteensa tuo myös, erityisesti pohjoismaissa, ikääntyvä väestö. Kansainvälisesti puhuttaa myös alan vetovoimaisuus, nuoret eivät näe alaa riittävän houkuttelevana, monissa maissa ala on myös hyvin matalapalkkainen. On ilmeistä, että koulutuksessa on oltava edelläkävijöitä uusien teknologisten ratkaisujen hyödyntämisessä. Tekoäly ja digitaaliset ratkaisut tulevat olemaan osa päivittäistä sairaanhoitajan työtä. Tulevaisuudessa sairaanhoitajakoulutuksen ja opetuksen haasteena on kansainvälisesti niin pula sairaanhoitajista kuin myös sairaanhoidon opettajista. On nähtävissä kouluttajien ikääntyminen ja siirtymistä muihin mielenkiintoisempiin tehtäviin. Lisäksi opettajan työtä ei useinkaan nähdä vetovoimaisena.

Uudet määritelmät hoitotyölle ja sairaanhoitajalle

Kesäkuussa ICN julkaisi uuden määritelmän siitä, mitä on hoitotyö ja sairaanhoitajan ammatti (White, ym., 2025). Nämä määritelmät on huomioitava, kun koulutamme tulevaisuuden terveysalan ammattilaisia. Vapaasti suomennettuna sairaanhoitaja määriteltiin seuraavasti: ”Sairaanhoitaja on ammattilainen, joka on koulutettu hoitotyön tieteelliseen tietoon, taitoihin ja filosofiaan. Hän toimii säädeltyjen käytäntöjen ja eettisten ohjeiden mukaisesti. Sairaanhoitajat parantavat terveyslukutaitoa, edistävät terveyttä, ehkäisevät sairauksia, suojelevat potilasturvallisuutta, lievittävät kärsimystä, helpottavat toipumista ja sopeutumista sekä ylläpitävät arvokkuutta koko elämän ajan ja elämän loppuvaiheessa. Sairaanhoitajat työskentelevät itsenäisesti ja yhteistyössä eri ympäristöissä terveyden parantamiseksi. He käyttävät vaikuttamista, näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja kulttuurisesti turvallisten, terapeuttisten suhteiden avulla. Sairaanhoitajat tarjoavat ihmisläheistä ja myötätuntoista hoitotyöstä, hallinnoivat palveluja, parantavat terveydenhuoltojärjestelmiä, edistävät kansanterveyttä ja väestön terveyttä sekä luovat turvallisia ja kestäviä ympäristöjä. Sairaanhoitajat johtavat, kouluttavat, tutkivat, vaikuttavat, innovoivat ja muokkaavat politiikkaa terveyden tulosten parantamiseksi.” (White ym., 2025, s. 12). Myös tämä määritelmä tuo esiin keskeiset elementit siitä, mitä sairaanhoitajakoulutuksessa tulee huomioida. Kongressin teemana oli “hoitotyön voima muuttaa maailmaa”, joka pitää paikkansa – ja meillä tulevaisuuden terveydenhuollon ammattilaisten kouluttajilla on myös suuri vastuu tässä prosessissa. **Kirsi Kivistö-Rahnasto**
Lehtori, hoitotyö
SEAMK**Johanna Soini**
Lehtori, hoitotyö
SEAMK

Lähteet

ICN congress (i.a.) https://icncongress.org/event/220 ICN, International Council of Nurses. (i.a.) Strategic Plan 2024-2028. https://www.icn.ch/sites/default/files/2024-05/ICN_Strategic-Plan_2024-2028_EN.pdf State of the world's nursing 2025: investing in education, jobs, leadership and service delivery. (2025). Geneva: World Health Organization; 2025. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/381329/9789240110236-eng.pdf?sequence=1 Suomen Sairaanhoitajat. (i.a.). ICN 2025: Hoitotyön maailmankongressi ICN 2025 Helsingissä. https://sairaanhoitajat.fi/ajankohtaista/icn-2025/ White, J., Gunn, M., Chiarella, M., Catton, H., Stewart, D., (2025). Renewing the Definitions of 'nursing' and 'a nurse'. Final project report, June 2025. International Council of Nurses. https://www.icn.ch/sites/default/files/2025-06/ICN_Definition-Nursing_Report_EN_Web_0.pdf